

обґрунтована впевненість у своїх силах, позитивне ставлення та інтерес до роботи, творчий підхід до її виконання. У межах загальної психологічної підготовки можна виокремити інформаційну і орієнтаційну підготовку.

Так, зокрема, інформаційна підготовка дозволяє зорієнтувати фахівця в здобутках психологічної науки. Зокрема, корисним буде усвідомлення психологічної структури та особливостей юридичної діяльності; закономірностей спілкування; особливостей інтелектуальної, емоційно-вольової, мотиваційної сфер особистості; елементів візуальної психодіагностики тощо.

Орієнтаційна підготовка сприяє формуванню професійних цілей і цінностей, психологічної культури, що передбачає вміння вирішувати професійні завдання з урахуванням психологічних аспектів; орієнтацію на врахування закономірностей психології при виконанні службових обов'язків. Доречним будуть також знання характеристик професійно значущих якостей працівника ОВС згідно фахової спрямованості; вимог до професійно-психологічної підготовленості фахівців, структури професійно-психологічної підготовленості та її основні компоненти тощо. Отже, особливого значення набуває психологічна орієнтація суб'єкта ОВС.

Спеціальна психологічна підготовка передбачає розвиток і тренування професійно значущих якостей, напрацювання системи знань, вмінь і навичок, необхідних для конкретної службової діяльності. У її складі можна виділити базову і цільову підготовку.

Базова підготовка передбачає можливість оволодіти вміннями та навичками професійної спостережливості, вміннями і навичками мнемтичної діяльності, навичками професійної уваги, прийомми професійного мислення; методами візуальної психодіагностики; навичками невербальної передачі і розпізнання інформації; технологіями контактної взаємодії; вміннями взаємодії при втручанні в наявну конфліктну ситуацію тощо.

З урахування безпосередньої прикладної спрямованості юридичної практики та в умовах частого дефіциту інформації щодо майбутніх об'єктів взаємодії особливої значущості набуває цільова підготовка суб'єктів ОВС.

Список використаних джерел:

1. Психологічне забезпечення оперативно-службової діяльності працівників міліції (у двох частинах). Частина I: Професійно-психологічна підготовка працівників оперативних підрозділів: навч.-метод. посіб. / [Д. О. Александров, В. Г. Андросюк, Л. І. Казимренко та ін.]. – К.: Нац. акад. внутр. справ України, 2003. – 124 с.

2. Ірхін Ю. Б. Спеціальна психологічна підготовка працівників оперативних підрозділів органів внутрішніх справ України / Ю. Б. Ірхін // Нормативно-правові та методологічні аспекти юридичної та оперативної психології: матеріали наук.-практ. семінару (Харків, 27-28 березня 2008 р.). – Х., 2008. – С. 192–195.

ГЕНДЕРНА КУЛЬТУРА В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Івченко Ю.В.,

старший викладач кафедри філософії права та юридичної логіки Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

Утвердження гендерної рівності - важливий напрямок розвитку суспільства в Україні в останні роки. Інтеграція української держави у світове співтовариство вимагає переосмислення місця і ролі жінок у суспільстві, їх рівноправну участь у всіх сферах життєдіяльності, і, зокрема, в політиці і державотворенні.

В умовах трансформації суспільства Українська держава прагне до творення громадянського суспільства, основу якого складають нові гуманітарні засади, що, в свою чергу, є передумовою демократичного устрою. Саме тому

життєздатність промадянського суспільства можлива лише за умови формування демократичної культури соціуму, невід'ємною складовою творення якої є розвиток гендерної культури.

Загалом, гендерна культура зумовлює подолання стандартних умов тоталітарного життя й утвердження рівності прав, людських взаємин між чоловіками і жінками в суспільстві. Гендерна культура і політика поєднують в собі збалансовану стратегію забезпечення умов людського життя, творення нових цінностей, спрямованих на людський розвиток.

Кожна держава, орієнтована на утвердження себе як демократичної, соціальної та правової, для забезпечення рівних прав і можливостей виробляє гендерну політику. Державна гендерна політика — це діяльність (або бездіяльність у разі навмисного не впровадження такої політики) державних інституцій, спрямована на здійснення та гарантування рівних прав, свобод і можливостей для жінок і чоловіків, утвердження гендерної демократії та формування гендерної культури в суспільстві. Оскільки реальне становище жінок суттєво відрізняється від становища чоловіків, то особливий наголос у структурі гендерних стратегій та їх реалізації ставиться завжди на політиці щодо поліпшення становища жінок та формування гендерної культури.

Серед основних проблем її становлення в Україні слід визначити наступні: формальна декларація гендерної рівності за відсутністю конкретних дій у її формуванні; «замовчування» або відкрите невизнання існування гендерних проблем у суспільстві; невизнання комплексного характеру проблеми становлення гендерної культури; недостатньо розвинута стратегія формування гендерної культури у закладах освіти; поверхневий погляд при визначенні найбільш гострих гендерних питань; вузька соціальна база, розрізненість та елітарний характер жіночого руху; відсутність необхідної підтримки з боку держави.

У сучасному українському соціумі у зв'язку з процесом демократизації відбувається інтенсивна трансформація образу жінки. Для незалежної України це питання має свій особливий відтінок, оскільки сам шлях від замкнених і «завершених» радянських часів до відкритого часу супроводжувався певним відчуттям «вищупування» самого поняття статі.

Сьогодні науковці дискутують щодо впливу біологічної природи чи культурного фактору на поведінку чоловіка та жінки. Насправді, будь-яка людина є біосоціальною істотою, і тому неможливо не визнавати роль культурного фактору у формуванні уявлень про те, якими мають бути «справжні жінки» або «справжні чоловіки». При цьому культуру не слід розглядати як щось зовнішнє, тобто те, що нав'язується особистості у процесі соціалізації. Засвоєння моделей гендерної поведінки є цілком природним процесом, що виникає і постійно закріплюється у соціальній комунікації.

Саме тому, у сучасних умовах відбувається зміна у гендерній культурі чоловіка і жінки, їх гендерних взаємовідносин. Еволюція світової культури приводить до еволюції і контексту відносин «жінка — чоловік», змінюється їх поведінка та інтелект, становище у світі, приватному житті, тощо. Ці зміни відбуваються надто повільно. І це природно, адже вся ідеологічна, організаційна система світового співтовариства і кожного національного суспільства побудована на маскулінічних цінностях, на збереженні патріархального status quo, на ставленні до політики і політичної поведінки як форми чоловічої активності, боротьби за владу, а сама влада розуміється через силові форми боротьби.

У цьому контексті, необхідно зауважити, що перед сучасним демократичним суспільством стоїть завдання знайти такі соціокультурні відносини, коли обидві статі мали б самостійність, не пригнічуючи одна одну.